2026.

Az intézmény szakmai programja és a kollégiumi ellátás pedagógiai programja

Jóváhagyta a Tiszáninneni Református Egyházkerület

Vay Miklós Református Technikum, Szakképző Iskola és Diákotthon

3950 Sárospatak, Arany J. u. 5.
Tel:47/511 420
Mail: vayrefi@gmail.com

Tartalom

BEVEZETŐ 4

A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJA 10

1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 13

2. a személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat, 16

3. A teljeskörű egészség-fejlesztéssel összefüggő feladatok, 18

4. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai 23

5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje 26

6. A tanulóknak a szakképző intézmény döntési folyamatalban való részvételi joga gyakorlásának rendje 36

7. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben részt vevő személy, az oktató, a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatokat és egymással való kapcsolattartásuk formái 37

8. A tanulmányok alatti vizsga szabályai 39

10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai és ehhez kapcsolódóan a szóbeli felvételi vizsga követelményei 42

11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv 44

A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNY KÖZISMERETI OKTATÁSRA ÉS ÁGAZATI ALAPOKTATÁSRA VONATKOZÓ OKTATÁSI PROGRAMJA 46

A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei 46

A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai 50

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja 54

Választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében az oktatóválasztás szabályai 54

Választható érettségi vizsgatárgyak 54

A középszintű érettségi vizsga témakörei 62

A tanuló teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái 62

Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei 66

A településen élő nemzetiségek kultúrájának ismertetése 66

Egészségnevelési és környezetnevelési elvek, programok, tevékenységek 67

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 76

Magatartás és a szorgalom helyi minősítési rendszere, a tanulók jutalmazásával összefüggő szabályok 80

Az oktatói testület által szükségesnek tartott további szabályozások 81

Egészségfejlesztési program 91

Szakmai Program 91

A DIÁKOTTHONRA (KOLLÉGIUM, INTERNÁTUS) VONATKOZÓ SPECIÁLIS SZABÁLYOZÁS 92

A diákotthon (kollégium) nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései 92

A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei 92

Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok 101

A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek elvei 101

Hátrányos helyzetű tanulók szervezett felzárkóztatásának, tehetséggondozásának, társadalmi beilleszkedésük segítésének terve 104

A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei 106

A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek 109

A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve 112

Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái 113

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek 114

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK 118

1. A szakmai program és kollégiumi pedagógiai program engedélyeztetésének, nyilvánosságra hozatalának és módosításának mechanizmusa 118

2. Legitimációs záradék 119

MELLÉKLETEK 120

BEVEZETŐ

ALAPÍTÓ OKIRAT

Vay Miklós Református Technikum, Szakképző Iskola és Diákotthon

a 2025. április 23-i állapot szerint egységes szerkezetbe foglalva

A református köznevelési és szakképző intézményekben a nevelés és az oktatás - figyelemmel az állami (önkormányzati) intézmények követelményeire, továbbá a Kárpát-medencei magyar református oktatási intézmények autonóm életéből és hagyományaiból következő művelődési anyagra - Istennek a teljes Szentírásban adott kijelentése, valamint a Második Helvét Hitvallásban és a Heidelbergi Kátéban megfogalmazott hitelvek és a magyar kálvinizmus szellemében folyik.

A gyermek és adottságai Isten ajándéka. A nevelés alapvető színtere a család. A keresztelőkor tett szülői és gyülekezeti fogadalom megvalósulásának egyik lehetséges helyszíne a református köznevelési, szakképző intézmény, amely a gyermeket Krisztusban testvérnek fogadja el.

A Magyarországi Református Egyház által fenntartott és működtetett református köznevelési és szakképző intézmények célja és feladata, hogy

- tanulóit művelt, jellemes keresztyén emberekké, az egyetemes emberi értékek tisztelőivé, a magyar haza és nemzet hűséges és áldozatkész, alkotó polgáraivá formálja, akik mindenkor készek az örökölt és a jelenkori kultúra valódi értékeit befogadni, gyarapítani, közvetíteni és továbbadni;

- református tanulóit egyházunk hitvalló tagjaivá,

- nem református tanulóit - vallásuk szabad gyakorlásának biztosítása mellett - saját felekezetük és a református egyház értékeinek megbecsülésére nevelje.

Mindezek megvalósítása egyházunk oktatási intézményeinek évszázadok során kialakult hitbeli örökségére és pedagógiai kultúrájára épül, és azt fejleszti tovább.

Az intézmény tevékenysége jogfolytonosan kapcsolódik az irányadó dokumentum értelmében a Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testülete által alapított Vay Miklós Szakképző Iskola tevékenységéhez, amely intézmény fenntartói jogát az alapító és fenntartó önkormányzat 2012. augusztus 31. napjától a Tiszáninneni Református Egyházkerületnek adta át.

A Tiszáninneni Református Egyházkerület az egyházakról szóló 2011. évi CCVI. törvény 11.§ (1) bekezdésében, a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvényben, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 21.§ (3) bekezdésében, továbbá a Magyarországi Református Egyház köznevelésről szóló módosított 1995. évi I. törvényben foglaltak alapján a Vay Miklós Református Technikum, Szakképző Iskola és Diákotthon alapító okiratát a következők szerint állapítja meg:

1. Az intézmény hivatalos neve:_

VAY MIKLÓS REFORMÁTUS TECHNIKUM, SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS DIÁKOTTHON

2. Az intézmény OM kódja: *029324*
Az intézmény technikai azonosítója: *520007*

3. Jelen alapító okirat száma: *649/2025.*

4. Az alapító neve:
Tiszáninneni Református Egyházkerület

5. Az alapító székhelye:

3525 Miskolc, Kossuth L. u. 17.

6. A fenntartó neve:

Tiszáninneni Református Egyházkerület

7. A fenntartó székhelye:

3525 Miskolc, Kossuth L. u. 17.

8. Az intézmény feladatellátási helye

Az intézmény székhelye:

3950 Sárospatak, Arany J. u. 5.

Az intézmény telephelye:

3950 Sárospatak Árpád u. 5. (tanműhely)
3950 Sárospatak József Attila u. 33. (kollégium, tanműhely)

9. Az intézmény típusa:

Többcélú szakképző intézmény.
Intézményegység:
- technikum, szakképző iskola-
- diákotthon (kollégiumi ellátás)

10. Feladatellátási helyenként az intézmény alapfeladatának jogszabály szerinti megnevezése:

Technikumi szakmai oktatás, szakképző iskolai szakmai oktatás

Az ellátott szakképzési alapfeladat jogszabály szerinti megnevezése
- 3950 Sárospatak, Arany J. u. 5. szám alatti székhelyen
Technikumi szakmai oktatás, szakképző iskolai szakmai oktatás,
- 3950 Sárospatak József Attila u. 33. és 3950 Sárospatak Árpád u. 5. szám alatti telephelyek tanműhelyeiben a technikumban, illetve szakképző iskolában oktatásban résztvevők szakmai gyakorlati képzése történik.

A technikumnak
a) az általános műveltséget megalapozó, az érettségi vizsgára és a szakmai vizsgára felkészítő, valamint a szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulást vagy munkába állást elősegítő, illetve
b) érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára felkészítő,
a szakmajegyzékben meghatározott számú évfolyama van.
Kijelölt intézményként a többi tanulóval, képzésben részt vevő kiskorú személlyel együtt nevelhető, oktatható, különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű tanulók, illetve képzésben részt vevő kiskorú személyek ellátása, akik az Nkt. szerinti szakértői bizottság szakértői véleménye alapján

a) technikumban
- mozgásszervi zavarral küzdők, akik önálló helyváltoztatásra képesek, s gondozási feladatokat nem igényelnek,
- érzékszervi zavarral küzdő (azon belül hallássérült, nagyothalló, látássérült, gyengénlátó),
- beszédfogyatékos,
- egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók ellátása (2019. évi LXXX. törvény 7.§ 1. pont).

Az intézményre konkretizált képzési programot a szakmai program tartalmazza.

A szakképző iskolának
a) az adott szakma megszerzéséhez szükséges közismereti oktatást és szakmai oktatást magában foglaló, illetve
b) érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára felkészítő,
a szakmajegyzékben meghatározott számú évfolyama van.
Kijelölt intézményként a többi tanulóval, képzésben részt vevő kiskorú személlyel együtt nevelhető, oktatható, különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű tanulók, illetve képzésben részt vevő kiskorú személyek ellátása, akik az Nkt. szerinti szakértői bizottság szakértői véleménye alapján

b) szakképző iskolában

- mozgásszervi zavarral küzdők, akik önálló helyváltoztatásra képesek, s gondozási feladatokat nem igényelnek,
- érzékszervi zavarral küzdő (azon belül hallássérült, nagyothalló, látássérült, gyengénlátó),
- beszédfogyatékos,
- egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók ellátása (2019. évi LXXX. törvény 7.§ 1. pont).

Az intézményre konkretizált képzési programot a szakmai program tartalmazza.

A szakmai oktatás keretében hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása, képességkibontakoztatása, integrációs felkészítése.

<u>Kollégiumi ellátás</u>

Az ellátott köznevelési alapfeladat jogszabály szerinti megnevezése
- 3950 Sárospatak József Attila u. 33. szám alatti telephelyen
Kollégiumi ellátás. A többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelése-oktatása.
Kijelölt intézményként a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelése-oktatása, azon különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók ellátása, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján:

c) kollégiumban

- mozgásszervi zavarral küzdők, akik önálló helyváltoztatásra képesek, s gondozási feladatokat nem igényelnek,
- érzékszervi zavarral küzdő (azon belül hallássérült, nagyothalló, látássérült, gyengénlátó),
- beszédfogyatékos,
- egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek.

Integráltan a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók ellátása (2011.évi CXC. törvény 4.§ 3. pont).

11. Az intézmény egyéb feladata

Iskolai diáksport tevékenység és támogatása
Iskolarendszeren egyéb oktatásképzés
Szakképzési felnőttképzési támogatások
Köznevelési intézményben tanulók lakhatásának biztosítása
Iskolai intézményi étkeztetés
Köznevelési intézményben tanulók kollégiumi externátusi nevelése
Nem lakóingatlan bérbeadása üzemeltetés
Rövid időtartamú közfoglalkoztatás
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás
Országos közfoglalkoztatási program
Start- munka program- téli közfoglalkoztatás

Közúti áruszállítás, költöztetés
Üdülői szálláshely-szolgáltatás
Nem lakóingatlan bérbeadása, üzemeltetése
Adminisztratív, kiegészítő szolgáltatás
Iskolai diáksport- tevékenysége és támogatása

12. Az intézmény felügyeleti szervének neve, címe:
1. Fenntartói felügyelet: A Tiszáninneni Református Egyházkerület, mint fenntartó általános felügyeletet gyakorol az egyházkerületi közgyűlésnek beszámolni köteles igazgatótanácson keresztül (törvényességi, tanügy-igazgatási, pedagógiai, gazdasági felügyelet). A fenntartó jogosítványai közül az alap fenntartói jogosítványokat (intézmény alapítása, megszüntetése, átszervezése, az igazgató megbízása, a megbízás visszavonása, illetve a megbízással egyidejűleg munkaviszony létesítése illetve megszüntetése, a költségvetés elfogadása és a költségvetési beszámoló elfogadása) az egyházkerületi közgyűlés gyakorolja.

2. Törvényességi felügyelet: A működést engedélyező szerv.

13. Az intézmény iskolatípusai és az évfolyamok száma:

Technikum:	5 évfolyam
Szakképző iskola:	3 évfolyam
Felnőtt képzés:	1 vagy 2 évfolyam

14. Az intézménybe nevelési, oktatási feladatot ellátó feladatellátási helyenként felvehető maximális gyermek-, tanulólétszám alapfeladatonkénti és munkarendenkénti bontásban:

3950 Sárospatak, Arany J. u. 5. szám alatti székhelyen
- technikum, technikumi szakmai oktatás: 170 fő (nappali rendszerű szakmai oktatás), 32 fő (felnőttképzés - szakmai oktatás)
- szakképző iskola, szakképző iskolai szakmai oktatás: 170 fő (nappali rendszerű szakmai oktatás), 32 fő (felnőttképzés - szakmai oktatás)

3950 Sárospatak, Árpád u. 5. szám és 3950 Sárospatak, József Attila u. 33. szám alatti telephelyeken
- tanműhely: gyakorlati képzés keretében 404 fő,

3950 Sárospatak, József Attila u. 33. szám alatti telephelyen
- kollégium, kollégiumi ellátás: 58 fő, ebből a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelése-oktatása 6 fő.

15. Az intézmény jogállása:
Az intézmény önálló jogi személyiségű egyházi intézmény. Az intézmény felelős vezetője és képviselője a mindenkori igazgató, aki önálló aláírási joggal képviseli az intézményt a fenntartó utasításai szerint.

16. Az intézmény szakmai jogállása:
Az intézmény pedagógiai-szakmai tekintetben önálló.

17. Az intézmény gazdálkodási jogállása:
Az intézmény naptári évre összeállított és a fenntartó által jóváhagyott költségvetés alapján önálló gazdálkodási jogkörrel rendelkezik, a kötelezettségvállalási és az utalványozási jogkört az intézmény vezetője gyakorolja.

18. Az intézmény részére a feladatellátáshoz biztosított vagyon, az azzal való rendelkezés joga:

A sárospataki 5 helyrajzi számú, természetben 3950 Sárospatak, Arany J. u. 5., továbbá a sárospataki 3647 helyrajzi számú, természetben 3950 Sárospatak, Árpád u. 5. szám alatt található, az oktatási, képzési feladatok ellátására alkalmas felépítményeket magában foglaló ingatlanok tulajdonosa Sárospatak Város Önkormányzat, amelyek a fenntartóval kötött szerződésben biztosítják a jogszabályi előírásnak megfelelő időtartamra a rendelkezési jogot. A sárospataki 282 helyrajzi számú, természetben 3950 Sárospatak, József Attila u. 33. szám alatt található, az oktatási, képzési, kollégiumi feladatok ellátására alkalmas felépítményeket magában foglaló ingatlan tulajdonosa a Tiszáninneni Református Egyházkerület. Az intézmény a rendelkezésére bocsátott ingatlan vagyont rendeltetésszerűen köteles használni. Nem idegenítheti el, nem terhelheti meg kölcsönnel, és nem kínálhatja fel biztosítékként.

A feladat ellátást szolgáló vagyon továbbá a működtetéshez rendelkezésre bocsátott ingóság (eszközök, felszerelések, egyéb), a fenntartó szükség szerinti anyagi támogatása a nevelési-oktatási intézmény fenntartásához és működtetéséhez, az igényelhető állami költségvetési támogatás, az iskola saját bevételei, az egyházi működési és kiegészítő támogatás.

19. A feladatellátáshoz szükséges költségvetés meghatározásának rendje:
Az intézmény a mindenkor hatályos jogszabályok rendelkezései, a Magyarországi Református Egyház gazdálkodására vonatkozó egyházi törvények, valamint a fenntartó által elfogadott költségvetés alapján köteles gazdálkodni. Az éves költségvetési tervezetet az intézmény készíti el, az igazgató terjeszti a fenntartói Igazgatótanács elé előzetes jóváhagyásra, majd az igazgatótanács jóváhagyásra az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti. Az egyházkerületi közgyűlési jóváhagyás előtt a költségvetést az Egyházkerületi Iskolaügyi Bizottság is véleményezi.

20. Ellátható vállalkozási tevékenység meghatározása:
Az intézmény vállalkozási tevékenységet csak a fenntartó külön írásbeli engedélyével végezhet.

21. Az intézmény vezetőjének megbízási rendje:
Az intézményvezető megbízása a Magyarországi Református Egyház közoktatási törvénye (módosított 1995. évi I. törvény) alapján történik. Az intézményvezető fölött a munkáltatói jogokat az egyházkerület elnöksége gyakorolja.

22.A feladatok ellátásával kapcsolatos szakmai-pedagógiai, költségvetési-gazdálkodási beszámolók készítésének rendje:
Az intézményt működéséről, gazdálkodásáról féléves és éves beszámolási és elszámolási kötelezettség terheli. Az éves szakmai és költségvetési-gazdálkodási beszámolót a fenntartói Igazgatótanács felterjesztése alapján a fenntartó fogadja el.

23. Speciális, egyedi rendelkezések:
Az intézményi dokumentumok elkészítése, módosítása a mindenkori hatályos törvények értelmében, valamint a fenntartó hatályos határozatai és rendeletei szerint az intézmény vezetőjének feladata.

24. Záró rendelkezések:

Jelen, egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat hatályba lépésének időpontja 2021. szeptember 1. Az alapító okiratot felül kell vizsgálni, ha erre a fenntartót jogszabály kötelezi, illetve ha az intézmény szervezetében és működésében változtatást tervez.

Az alapító okirat módosítás öt eredeti példányban készült. Az eredeti példányokat az alábbiak kapják: Fenntartó (2), Intézmény, Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal, Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal.

Miskolc, 2025. április 23.

PH

Barna Sándor
püspök

Dr. Molnár Pál
főgondnok

A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJA

„Boldog az ember, aki megtalálta a bölcsességet,
És az az ember, aki értelmet kap.
Mert több haszna van ennek, mint az ezüstnek,
És nagyobb jövedelme, mint a színaranynak."
(Péld 3, 13-14)

A Magyarországi Református Egyház oktatási intézményeinek közös nevelési célkitűzései

A Magyarországi Református Egyház - Jézus Krisztus missziói parancsának engedelmeskedve, az évszázados gyakorlat folytatásaként, a Magyar Köztársaság Alkotmánya és a Magyarországi Református Egyház Alkotmánya, továbbá a lelkiismereti- és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló hatályos törvények és egyéb jogszabályok alapján- közoktatási intézményeket tart fenn.
Működésük és a rájuk vonatkozó egyházi szabályozás nem lehet ellentétes azokkal a jogszabályokkal, amelyek a fenntartótól függetlenül valamennyi magyarországi közoktatási intézményre vonatkoznak, ha azok nincsenek ellentétben a Szentírás parancsaival.
A gyermek és adottságai Isten ajándéka. A nevelés alapvető színtere a család. Keresztelésekor tett szülői és gyülekezeti fogadalom megvalósulásának egyik lehetséges helyszíne a református közoktatási intézmény, amely a gyereket Krisztusban testvérnek fogadja el.
Jézus Krisztus missziói parancsa: **„... tegyetek tanítványokká minden népet..."(Mt 28,19)** nem csupán az Egyháznak szól, hanem a családnak, az iskolának is. A református iskola jó lehetőség arra, hogy segítse a szülőket és a gyülekezetet abban, hogy valóra válthassák a gyermek keresztelésekor tett ígéretüket, amely szerint úgy nevelik és neveltetik őt, hogy ha majd felnő, a konfirmáció alkalmával ő maga önként tegyen vallást a Szentháromság Istenbe vetett hitéről a gyülekezet előtt".

A református iskola keresztyén közösség. Olyan hitvalló (lehetőleg református) pedagógusokat feltételez, akik hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik.
Életpéldájukkal, minden megnyilvánulásukkal keresztyénné, krisztusi emberré kívánják nevelni a tanítványaikat.

A Magyarországi Református Egyház református vallású diákjaiból **öntudatos, hitvalló magyar reformátusokat** kíván nevelni iskoláiban.

- **Reformátusokat,** tehát olyan keresztyéneket, akik életének zsinórmértéke a Szentírás, elfogadják ősi hitvallásaikat, a Heidelbergi kátét és a II. Helvét hitvallást; s akik tudják, hogy Isten választotta ki őket, s ha Tőle kérnek segítséget, a Szent Lélek alkalmassá teszi őket feladataik elvégzésére.

- Olyan **magyar** reformátusokat, akik a magyar kultúrát - elsősorban rendkívül gazdag anyanyelvünket és népi kultúránkat - megbecsülik, azt tisztán megőrizni, gazdagítani és továbbadni kívánják; ismerik és szeretik hazájukat, az itt élők és a határainkon kívülre szorult magyarok múltját, jelenét, értékeit, szívesen vallják magukat magyarnak, s családjukért, egyházukért, hazájukért áldozatokra készek.

- **Öntudatos, hitvalló** magyar reformátusokat, akik tudják, hogy Kiben és miért hisznek; képesek önállóan, logikusan gondolkodni, cselekedni; törekednek önmaguk és környezetük megismerésére, megóvására, jellemük, erkölcsi ítélőképességük és ízlésük fejlesztésével a jó és a rossz, az igaz és a hamis, a szép és a rút egyre biztosabb megkülönböztetésére, a valódi értékek felismerésére és tiszteletére, a különböző tudományterületeken és művészetekben alapos ismeretek megszerzésére, testi-lelki-szellemi harmóniában történő életvitelre, embertársaik segítségére, a hit ajándékának elfogadásához szükséges ismeretek, élmények, tapasztalatok megszerzésére, felelős helytállásra.

A Magyarországi Református Egyház iskoláiban **a nem református vallású diákjait** öntudatos magyar keresztyénekké kívánja nevelni. Lehetővé teszi számukra saját vallásuk-felekezetük hitvallásainak megismerését, ugyanakkor elvárja tőlük a református értékek ismeretét és tiszteletét.

A református iskola úgy tudja elérni fenti nevelési céljait, hogy megismerteti növendékeit a Biblia igazságaival és az egyháztörténet máig érvényes tanulságaival; a hiteles krisztuskövetés vonzó személyes példáját nevelői által is a tanulók elé állítja; hitéletének közösségi alkalmai révén a gyülekezeti életben való felelős részvételre indít; növendékeiben felkelti a tudásvágyat, és megalapozza a magas szintű önművelés igényét; növendékeit a tudományok segítségével rávezeti a teremtett világ megismerésének és megőrzésének fontosságára; a kultúra időtálló értékeinek közvetítése által fogékonnyá teszi őket a szépre; a reál és humán tudás átadásával kifejleszti bennük a józan, kritikus és önálló gondolkodás és a felelős cselekvés képességét; gondosan ápolja az anyanyelvet és a magyar nemzeti hagyományokat; megérteti tanítványaival, hogy a világ megismeréséhez elsősorban saját nyelvükön, kultúrájukon keresztül vezet az út; rendszerességével és következetességével a személyes és társadalmi szintű kötelességtudat és áldozatvállalás mintáját állítja növendékei elé.

A fenti célok elérése érdekében a Magyarországi Református Egyház iskoláinak az a feladata, hogy imádsággal, igényes nevelő-oktató munkával, a magyar református iskolák hagyományainak, a keresztyén közösség nevelőerejének, a legfejlettebb tudományos és technikai eredményeknek-eszközöknek, valamint a családokkal és a gyülekezetekkel kiépített gyümölcsöző kapcsolatoknak a felhasználásával a lehető legtöbbet tegye meg azért, hogy minden növendéke fel tudja mutatni azokat a képességeit, amelyeket csak ő maga kapott a Teremtőjétől.

Sola scriptura

Református atyáinkkal együtt valljuk, hogy Istent nem lehet másképp megismerni, csak a kijelentésből. Annyit tudunk róla, amennyit önmagáról kijelentett. Ennek a kijelentésnek írott dokumentuma a teljes Szentírás, melyben az isteni kijelentés olvasható.
Ebben az értelemben mondhatjuk, hogy hitünk és életünk zsinórmértéke a Biblia.
A református iskolát, tehát oktató tevékenységünket a Bibliához való igazodás határozza meg.
Nem csupán arról van szó, hogy a hittanórákon és az istentiszteleti alkalmakon beszélünk a Bibliáról, hanem mindig és mindenütt. Így elkerülhető az a veszély, hogy elválik egymástól a hit és a tudás.

Ezt a következő formában kívánjuk kivitelezni:

- a tanítási hetek áhítattal kezdődnek,
- hetente két kötelező hittan- és egyházzenei óra épül be az órarendbe,
- megemlékezünk iskolai keretbe vagy gyülekezeti közösségben az egyházi ünnepekről,
- a tanév csendes nappal kezdődik és végződik,
- komoly odafigyeléssel választjuk meg a tankönyveket a Református Pedagógiai Intézet ajánlásaira tekintettel,
- a tantárgyak közül a magyar, a történelem, az ének tantervekben a bibliai ismeretek átadása is helyet kap,
- minden oktatandó tananyagot a Biblia mérlegére állítunk.

Sola gratia

Református atyáinkkal együtt valljuk, hogy életünk, üdvösségünk egyedül Isten Krisztusban nyújtott kegyelmének köszönhető. A magunk erejéből Őt meg nem ismerhetjük, életünk, munkánk neki köszönhető. Ilyen módon mindannyian kegyelemben részesülünk. Ez a tény iskolánk légkörének a meghatározója. A kegyelem azt is jelenti, hogy nem rászolgáltunk, mert akkor nem lenne kegyelem. Kegyelemre azért szorulunk, mert bűnösök vagyunk, s ebből az állapotból másképp nem szabadulhatunk (Róma 3,10-12).

Ezért iskolánk légkörére az alábbiak lesznek jellemzőek:

- szeretetteljes emberi kapcsolatok megvalósítására törekszünk tanár és diák, diák és diák, tanár és szülők, tanár és tanár tekintetében,
- a fegyelmezés dolgaiban tudni kell a megbocsátással is élni, mert mindannyian bocsánatból élünk,
- a tanulók személyiségét tiszteletben tartjuk, mert ők is Isten kegyelmének részesei,

• diákjaink előre megismerik a velük szemben áhított követelményeket,
• a tanulókat bevonjuk az iskolai élet szervezésébe az őket érintő területeken,
• a tanulók egymás közötti kapcsolatában hangsúlyozzuk és felügyeljük az Isten előtti egyenlőséget.

Sola fide

Reformátor atyáinkkal együtt valljuk, hogy Isten Krisztusban felkínált kegyelme csak hit által lehet a miénk. A keresztyén hit Isten igéjének meghallásából fakad (Róma 10,17).
Tudjuk, hogy a hit nem tanítható, egyedül Isten ajándéka.

Munkánkat az alábbiak szerint végezzük:

• a nevelők magatartásukkal református keresztyénhez illő módon élnek és dolgoznak,
• beszédünkből Krisztus lelkülete árad,
• az istentiszteleti alkalmak látogatása a nevelők számára legyen magától értetődő,
• református tanulóink esetében arra törekszünk, hogy egyházunk hitvalló tagjaivá lehessenek,
• nem református tanulóinkat saját vallásuk szabad gyakorlásának biztosítása mellett református egyházunk értékeinek megbecsülésére neveljük,
• e hitbeli elkötelezettség általános érvénnyel hat az iskola életének erkölcsi tartalmára.

Solus Christus

Református atyáinkkal együtt valljuk, hogy Jézus Krisztus Isten egyetlen Igéje. Róla szól a Biblia, mint írott ige, róla beszélnek a sákramentumok. Ő az egyház feje és a világ Ura.
Övé minden hatalom mennyen és földön (Mt 28,18). Általa juthatunk csak el Istenhez (Jn14,6).
Iskolai tevékenységünkben a dicsőséges Úrhoz fordulhatunk. Református iskolánk feladata egyetlen mondatban összefoglalható: Krisztus követésére odaszánjuk magunkat.

Soli Deo Gloria

Hitvallásaink szerint minden Isten munkája, amiről eddig számot adtunk.

Ezáltal iskolánkban:

• magunkat hálából szánjuk Krisztus követésére,
• mivel Isten minden megtett értünk, mi is mindent megteszünk érte,
• munkánkat nem a „kell" kényszere, hanem a „lehet" szabadsága határozza meg,
• elért eredményeinkért Istent dicsőítjük.

1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1. Pedagógiai alapelveink

A református iskola a hagyományt, az értékeket, az értékrendet védi, ezzel magát az embert védi.

1.1.1. A református keresztyén nevelés emberképe

A történelem során a gondolkodás történetében számos emberkép jelent meg, melyeket négy csoportba oszthatunk[1]:

a) Mechanikus emberkép (mechanikus materializmus)

Az ember mechanikus lény, azaz úgy működik, mint egy gép (computer). Minden megnyilvánulása külső hatásra történik, úgy működik, ahogy beprogramozzuk. Az embernek nem tulajdonít benne rejlő lehetőségeket, hisz szerinte minden a külső környezetben rejlik. Pedagógus viselkedést formál, programoz. *"Adjatok nekem öt egészséges csecsemőt, és kívánság szerint nevelek belőlük orvost, ügyvédet, bűvészt, kereskedőt, vagy akár csavargót és tolvajt" (J.B. Watson)*[2].

Nevelési célja - mivel különféle társadalmi elvárásokkal foglalkozik - különböző viselkedésmintákat tartalmazó személyiség kialakítása. Ma a magas teljesítményekre képes kreatív személyiség kialakítása a célja. A viselkedésformálás egyetlen pedagógiai módszere a dresszúra, vagyis a viselkedésszelekció a jutalmazás illetve a büntetés révén. Alapvető hiba az embert kizárólag gépnek tartani, viszont bizonyos vonatkozásokban (reflexek) az ember mechanikus alkat. A jutalmazásnak és a büntetésnek (vagyis a dresszúrának is helye van tehát nevelési módszereinkben.

b) Biológiai emberkép (biológiai materializmus)

Az ember biológiai lény, azaz úgy működik, mint egy magasan fejlett állat. A viselkedést nem csak környezeti hatások szabályozzák, hanem belső erők, ösztönök indítják el, s genetikai programok szabályozzák. Az ösztönök kielégítése, azonban társadalmi akadályokba ütközhet, s a nevelés célja, hogy a társadalmi valósághoz alkalmazkodóvá tegye az ösztön-kielégítést (ösztönszabályozás). Bizonyos, hogy az embernek is vannak alapvető ösztönszükségletei, s ezek ki nem elégítése vagy nem megfelelő kielégítése viselkedészavarokhoz vezethet (anya-gyermek kapcsolat, serdülőkori identitásválság stb.).

c) Humanista emberkép (humanizmus)

Az ember aktív, autonóm (Istentől független) lény. Tevékenységének és fejlődésének minden lehetősége benne van. A benne rejlő lehetőségek maguktól kibontakoznak, ha nem állja útjukat a környezet: ingerszegénység, elhanyagoló bánásmód, stb. A kibontakozás legfőbb akadálya, ha korlátozzuk a gyermeket tevékenységében. Az élet célja az önmegvalósítás, a benne rejlő lehetőségek kibontakoztatása.

A nevelés célja az önmegvalósítás elősegítése, az akadályok elhárítása. Igyekszenek minden korlátozást, tiltást kiiktatni a nevelés folyamatából (Dreikurs, Gordon), a gyermek tárgyi környezetét a spontán aktivitásra serkentőleg rendezik be (Montessori), erősítik a gyermek önbizalmát, pozitív énképét (Waldorf). A büntetésnek minden fajtáját mellőzik.

---

1 Pálhegyi Ferenc: Pedagógiai kalauz. Bárczy Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola, Budapest, 1997. 9. p.

2 Pálhegyi Ferenc: Pedagógiai kalauz. Bárczy Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola, Budapest, 1997. 10. p.

d) Keresztyén emberkép

Az ember "Isten képére és hasonlatosságára teremtetett". Ez azt jelenti, hogy eredeti rendeltetése Istent képviselni a világban. Hivatása uralkodni a természet felett, szaporítani az istenfélelmet a földön.
Az istenképűség ad méltóságot az embernek, ezt azonban csak szabad akarattal lehet vállalni, egy mechanikus lény nem lehet Isten képe. Az ember csak akkor képes eredeti rendeltetésének megfelelni, harmóniában élni a természettel, saját magával, Teremtőjével, ha függőségben él Istennel.

Ha függetleníti magát Istentől, tehát az erkölcsi ítéletet a kezébe veszi, megszűnik az lenni, akivé teremtetett. Az erkölcs tehát Isten kijelentésén alapul, ezért abszolút és örökérvényű. (Itt mutatkozik meg a legnagyobb különbség a keresztyén és a humanista pedagógia között, ugyanis a humanisták szerint az erkölcs forrása maga az ember, s nincs abszolút jó és abszolút rossz. Az, hogy mi a jó és a rossz az a szituációtól függ.) A keresztyén felfogás szerint Isten a tekintély, aki teremtette az embert, aki törvényt adott az embernek. A humanista felfogás szerint a törvényt ember alkotta, felelősséggel is csak saját magának tartozik az ember.

A keresztyén nevelés célja az értékrend változásának az elősegítése. Az "új teremtés" azonban nem a nevelés eredménye, hanem Isten Igéje és a Szent Lélek által jön létre.

A keresztyén pedagógia feladata, hogy kísérje figyelemmel a különféle pedagógiai gondolkodásmódokat és az azokhoz kapcsolódó módszereket, de tartsa szilárdan saját keresztyén identitását. A viselkedésformáló pedagógiáktól átveszi a következetességet, az ösztönszabályozóktól a gyermek szükségleteire való odafigyelést, a humanistáktól az értő figyelmet. A következetességet azonban kiegészíti szeretettel, a szükségletek kielégítését erkölcsi iránymutatással, az értő figyelmet pedig a követelmények és a szükséges korlátok egyértelmű felállításával.

A keresztyén pedagógia nem rekeszti ki a tanulási, testi, érzékszervi, érzelmi hátrányokkal együtt élő, neveltjeit, tanítványait. A keresztyén pedagógia nyitottságában képes kezelni a sajátos nevelési igényű tanulókat a többi tanulóval együtt, azokat a tanulókat, kiknek a tanulási sajátosságai, olyan mértékben térnek el az átlagtól, hogy többlet pedagógiai ellátást igényelnek, melyet a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság határoz meg.

1.2. Célok, feladatok

1. Korszerű, keresztyén természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használnak a valóság viszony-rendszerének megértéséhez, és alkalmaznak különböző cselekvés-formákban.
2. Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.
3. Fontos a tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés, és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén. Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.
4. A kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az egész életen át tartó tanulás lehetőségének megalapozása. Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.
5. Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéné fontosságával. Releváns terület a környezettudatos életszemlélet kialakítása.
6. Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.
7. Az IKT-eszközök alkalmazásának folyamatos bevezetése /Internet, e-tananyagok, projektmunkák/.
8. Iskolánk szakképző iskolai profiljából adódik, hogy fontos célunk, hogy diákjaink olyan piacképes szakmákban szerezzenek nálunk végzettséget, melyel majd boldogulni tudnak az életben.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elérését, és a célok, megvalósítását elősegítse. Ezt szolgálják tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó rendszeres és komplex értékelés valamint az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre, közösségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek. Mivel iskolánk nevelő-oktató tevékenysége többoldalú, ez fokozottan szükségessé teszi az egységes cél- és feladatrendszer mellett az életkorhoz, a nevelő-oktató munka szakaszaihoz alkalmazkodó eszközök, eljárások kialakítását, alkalmazását.

1.3. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka eszköz- és eljárásrendszere

A nevelési-oktatási feladatok aktuális eljárásrendjét minden tanév elején a munkatervben határozzuk meg.

Céljaink és feladataink eredményes teljesítése érdekében fontos számunkra:

- A kompetenciamérések tapasztalataiból kiindulva a tanulói különbözőségek idejében történő felismerésével, a szervezeti keretek biztosította lehetőségek függvényében, egyénre szabott haladási ütem biztosítása.

- A tanítási órákon differenciált tevékenységi formák szervezése, a rendelkezésre álló éves órakeret racionális felhasználásával csoportbontásos oktatás, korszerű taneszközök, hatékony, változatos tanítási módszerek alkalmazása, a tanulás tanítása, sikeres új pedagógiai eljárások, módszerek kipróbálása, „honosítása", elterjesztése, a tanulói tevékenykedtetés előtérbe helyezése.

- IKT eszközök használata, digitális készségek fejlesztése, azaz a digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitális készségek fejlesztése.

- A hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók esélyegyenlőségének javítása, a gyerekek integrálását elősegítő programok intézményi alkalmazása, az elsajátítottak intézményi adaptációjának megvalósítása, a szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása.

- Átfogó intézményfejlesztés megvalósítása, a fejlesztések eredményeinek az intézmény mindennapi gyakorlatába való beillesztését, a pedagógiai szemléletváltást segítő tevékenységek megvalósítása, ezen belül az intézmény pedagógiai dokumentumainak módosítása, oly módon, hogy az iskola pedagógiai innovációjának fenntarthatóságát biztosítsa.

- Az iskola pedagógiai programjának és informatikai stratégiai tervének összehangolása az IKT alapú kompetenciafejlesztés céljaival.

- Következetes, fokozatosan nehezedő követelménytámasztás, és a tanulói teljesítmények változatos formájú, személyre szóló folyamatos ellenőrzése, értékelése.

- Szakértői vélemény alapján, a központilag biztosított illetve a fenntartótól kapott órakeret felhasználásával fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások szervezése különösen a részképesség zavarral rendelkező gyermekek számára.

- Tehetséges tanulók korai felismerése, differenciált foglalkoztatásuk, fejlesztésük biztosítása és „menedzselése", a kimagasló teljesítmény elismerése, jutalmazása.

2. a személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,

Személyiségfejlesztés

A nevelés-oktatás folyamán alakulnia kell a gyermekek személyiségének, vagyis szükséges, hogy átéljék emberi méltóságukat, szabadságuk következményeként a felelősséget.

Nem beszélhetünk addig a személyiségfejlesztésről, amíg nem biztosítjuk az alapvető készségek, képességek fejlesztését. Tudatában kell lennünk annak, hogy a személyiségfejlesztést csak a szülőkkel együtt tudjuk megvalósítani; ill. annak, hogy a gyerekre hatnak az iskolán kívüli közösségek is.

A személyiségfejlesztés feladatait a következő területekre bontva adjuk meg, összhangban a pedagógiai program alapelveivel, cél- és feladatrendszerével, valamint a NAT-ban képviselt értékekkel és a helyi sajátosságokkal:

- Az értelem művelése
- Segítő életmódra nevelés
- Egészséges és kulturált életmódra nevelés

Az egyes területekhez a következő konkrét feladatok elvégzését látjuk fontosnak:

a) Az értelem művelésénél fontos a *megismerési vágy, a felfedezési vágy, a kötelességtudat és az alkotásvágy* fejlesztése. Ezzel egyidejűleg fejlesztenünk kell a tanulási képességeket is: *a kognitív műveleteket, a megismerést, a gondolkodást, a kommunikációt, valamint a tapasztalati és értelmező tanulást, mindezt a következetes kompetencia alapú oktatáson keresztül.*

b) A segítő életmódra nevelés a *keresztyén értékrend megismerését, ennek elfogadását, e szerinti viselkedés kialakítását, valamint a viselkedéshez szükséges képességek kiépülését* jelenti. Az igazon, a jón, a szépen nyugszik, példát maga Jézus adott: **"Példát adtam nektek: amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek."/Jn. 13, 15/**

Jézus példájának *megismerése és elfogadása* fokozatosan történik. Először a gyerekeknek el kell sajátítaniuk a keresztyén viselkedés alapvető szabályait, meg kell érteniük a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség szerepét. Olyan iskolai életrendet kell kialakítanunk, amely a hétköznapi életben elősegíti, hogy a tanuló megtapasztalhassa a kölcsönös megértés, együttérzés, segítőkészség előnyeit, hiányuk következményeit. A közvetlen megtapasztalás mellett nagy szerepük van a közvetett hatásoknak, élményeknek is (élő és történelmi személyek; a szentírás alakjai, példázatai, eseményei; irodalmi hősök, csoportok)

Ahhoz, hogy a jézusi ember szokásait ki tudjuk alakítani, szükséges olyan légkörnek a megteremtése, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat, mivel a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvártak. Fontos az élményszerű, pozitív minták felkínálása személyes példamutatással, irodalmi, bibliai, történelmi szereplők tetteinek, magatartásainak átélési lehetőségével; a negatív, antiszociális minták hatásának a csökkentése.

Meghatározó a pozitív érzelmi légkör kifejlesztése és fenntartása az osztályokban, a tantestületben, az iskolában, amelyben úgy a tanulók, mint a pedagógusok biztonságban és jól érzik magukat.

A segítőképesség fejlesztéséhez az iskolának fel kell kínálni a segítés sokféle lehetőségét és módját.

Az együttműködési képesség fejlesztéséhez a pedagógusnak rendszeresen kell élnie a segítő együttműködés formáival, (együtt cselekvés, közös kirándulás, közös feladatmegoldás). Az iskolának úgy kell szerveznie a tevékenységeit, hogy az osztályok legalább havonta egyszer részt vehessenek olyan tevékenységben, amely a segítő együttműködés által valósul meg.

c.) Egészséges és kulturált életmódra nevelés

A református iskola a teljes ember nevelésére hivatott. A teljes ember kifejezés magába foglalja azt, hogy az ember testből és lélekből áll. Feladatunk tehát úgy nevelni a ránk bízottakat, hogy testileg-lelkileg egészségesek legyenek. Közvetve vagy közvetlenül, minden tevékenységünkkel ezt kell elősegíteni. Mindezt a közösségben, a közösség által kívánjuk elérni. Ezért célunk az iskolai formális közösségek fejlesztése:

Ennek érdekében feladatunk:

-, hogy minden tevékenységünket – az oktatás és a nevelés területén egyaránt a gyerekek szeretete hassa át,
-, hogy meglássuk, megláttassuk és továbbfejlesszük a gyermekek személyiségében rejlő értékeket,
-, hogy a tárgyi tudás mellé a gyermek szerezzen olyan kommunikációs képességeket is, amelyek segítségével tudását önmaga és mások számára hasznosítani tudja,
-, hogy tanítsuk meg őket az egyéni és csoportos versenyzésre,
-, hogy elsősorban személyes példamutatással neveljük gyermekeinket,
-, hogy lehetőségeink szerint a gyermekek számára biztosítsunk képességeinek, érdeklődésének megfelelő változatos programokat, tevékenységi formákat,
-, hogy kiemelten hangsúlyt fektessünk a kulcskompetenciák fejlesztésére,
-, hogy jól együttműködjünk a térség iskoláival,
-, hogy a szülőkkel olyan szemléletben tudjunk együttműködni, hogy az iskola és a szülő egyaránt érezze: közösek a céljaink.

Közösségfejlesztés

Az ember társas lény, közösségre van szüksége, az Istenhez is csak a közösségen keresztül jut el. Az iskolára - hiszen a gyerek ideje nagy részét ott tölti - óriási szerep hárul, amelyet nem lehetne elhibázni: közösségi embert formálni az egyénből és egyben olyan közösséget formálni a csoportból, amely a közösség erejét a keresztyén értékrend szerint, pozitív célok eléréséért, használja fel.
Ahogy a személyiség fejlesztésnél a jézusi ember az eszményi, úgy a közösségformálásnál a jézusi közösség a cél. Alaptörvény: a szeretet - igazi értelmében véve.
"Arról ismerje meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt." /Jn. 13, 35/

A közösségfejlesztést nem lehet beszűkíteni egy tanórára. Fontos a tanórán kívüli foglalkozásokon (kirándulás, tábor, szakkörök...) törekedni a közösség formálására. Aki ezt a folyamatot irányítja az a pedagógus. Nem szabad elfelejtenie, hogy megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, példaként áll a diákok előtt; s csak akkor tud sikeresen közösséget formálni, ha ő is közösségi ember. Ezért fontos, hogy a tantestület is közösséggé váljon.

Feladataink:

- A tanuló ismerje meg a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek.

- A közösségben találja meg az igazi helyét. Tanuljon meg engedelmeskedni, alkalmazkodni, ha vezetésre termett ezt szolgálatnak tekintse.

- Tudjon és merjen a konfliktusokról beszélni - a felnőttekkel is -, tapasztalja meg, hogy ezek természetesek, s hogy van rájuk megoldás. Tanítsuk meg a konfliktusok kezelésére, megoldására.

- Tanítsuk meg, hogy társát tisztelje, szeresse. Tanítsuk meg arra, hogy felismerje: szeretve van Isten által és az emberek által; segítsük, hogy a ráirányuló szeretetet el is tudja fogadni. Segítsük, hogy tudjon bízni a társaiban, az emberekben; hogy megtapasztalja, hogy igazi biztonságot az Istenbe vetett bizalom ad.

- Tapasztalja meg, és tudatosítsa, hogy a közösségnek milyen nélkülözhetetlen szerepe van a személyiség formálódásában.

- Igazodjék el az emberi kapcsolatok, közösségek világában. Minél szűkebb egy közösség, annál nagyobb a felelősség, ugyanakkor maradjon nyitott a nagyobb közösségek irányában is (iskola, egyház).

- Fejlesszük a beteg, sérült, és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

- Alapozzuk meg a nemzettudatot, mélyítsük el a lakóhely, a közvetlen és tágabb környezet megismerését; a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet.

- Ösztönözzük a hagyományok (családi, iskolai, népi) feltárására, ápolására, késztessük az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre.

- Alakítsuk ki a tanulóban, hogy a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás legyen életvitelüket meghatározó erkölcsi alapelv.

Új tanuló érkezése az osztályba

Egyes iskolák tárgyi és személyi ellátottsága eltérő. Ha új tanuló érkezik az osztályba, külön figyelmet kell fordítani a következőkre:

1. A tanuló megfigyelése, megismerése
2. A tanuló személyiségének megismerése
   - Egyéni beszélgetések
   - A tanuló magatartásának megfigyelése osztályközösségben
3. A tanuló tudásszintjének megállapítása

Tanítási órákon a nevelő fokozottabban figyeljen az új tanulóra.

Az új tanuló ismereteinek felmérése egyénileg történhet szóban és írásban.

- A szóbeli ellenőrzés történhet kérdés- felelet, vagy összefüggő szóbeli beszámoló formájában. A beszélgetés folyamán felmérjük, hogy mit és mennyit tud a diák, ismeretei mennyire tudatosak, hogyan képes önállóan felhasználni az eddig tanultakat.

- Írásbeli felmérés során tudásszint felmérő dolgozatokat állítunk össze, melyek igazodnak a tantervi követelményekhez. A dolgozatot nem osztályozzuk, hanem annak eredményére, tanulságára tervezzük a szükséges felzárkóztatást.

- A szóbeli és írásbeli beszámolók adnak képet a tanuló ismeretéről, esetleges hiányosságairól. Megállapítjuk, melyek azok az alapok, amelyekre építhetünk.
  A kapott eredmény után tudjuk meghatározni, hogy milyen felzárkóztatást nyújtunk a tanulónak sikeres továbbtanulása érdekében.

3. A teljeskörű egészség-fejlesztéssel összefüggő feladatok,

A teljes körű egészségfejlesztési program az intézmény közössége (beleértve a diákotthont is) életminőségének, életfeltételeinek, egészségi állapotának javítását szolgálja; olyan problémakezelési módszer, amely az intézmény közösségének aktív részvételére épít.
A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy alapfeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak, a mozgás beépítése a mindennapi életbe (gyógytestnevelés, tartásjavító torna, relaxáció);
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával;
- környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége

- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés
- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés)
- A média egészséget meghatározó szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

Egészségnevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedésének fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni, és az életfordulókon (serdülőkor, ifjúkor) fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen – az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet egészségvédelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média, stb.

Az egészségkulturáltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már kora gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulókban kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához,
- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos (biológiai-pszichés) tennivalók elsajátításához,
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség érték tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat. Ehhez idő kell, fontos a többszintűség, a célok, feladatok követhetősége.

Alapelve, célja:

- az egészségkulturáltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
- az életvezetési képességek fejlesztése,
- a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
- a tanulók felkészítése a stressz-hatások feldolgozására,
- a környezeti és egészségtudatosság erősödésének előkészítése,
- a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
- az egészségnevelés mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

Tartalma:

- az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,
- a feladatok végrehajtását szolgáló program,
- az iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok:

- módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és minősítéséhez,
- módszertani anyag a mindennapos testneveléshez.

Az egészségnevelés fő jellemzői:

- az egészség megtartása, fokozása,
- az egészség visszaszerzésére irányuló és a személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei:

- Egészségmegőrzés; a helyes életmód kialakítása.
- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség.
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében.
- Öltözködés.
- Higiénia, tisztálkodás.
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése.
- Ésszerű napirend kialakítása.
- Szűrővizsgálatok.

A vonatkozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az intézményi egészségvédelem főbb feladatait:

- Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.
- Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.
- Valósítsa meg a személyes, testi és lelki higiénia követelményeit.
- Szorgalmazza a testmozgás, az aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
- Szolgáltasson módszereket (döntési helyzetekhez megoldásokat), a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.
- Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.
- Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászokás elkerülésének módját.
- Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.
- Adjon gyakorlati tanácsot az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
- Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés színterei:

- Életviteli feladatok;
- Tanórai feladatok;
- Tanórán kívüli feladatok.

Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás színtere. A nevelés dimenziói közt az egyik, meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
- életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
- edzze akaratukat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
- bővítse ismereteiket.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelésóra, biológiaóra, stb. Kiemelt jelentőségű a biológia, ahol a tanterv tartalmazza az egészségtant, az egészséges életmóddal kapcsolatos problémák, prevenció és megoldás területét.
- „Egészségóra" (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása).

Tanórán kívüli foglalkozások:

- délutáni szabadidős foglalkozások,
- sportprogramok,
- témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások,
- egészséghét/nap,
- sportrendezvények, kulturális programok,
- kirándulások, erdei iskolák, túrák, sportprogramok,
- együttműködés sportegyesületekkel.

Mindennapi testedzés megvalósítása:

- testnevelés órákon,
- szabadidőben, rendszeres sportfoglalkozások keretében,
- diáksport egyesület működtetésével, egyedi együttműködési megállapodás alapján,
- egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét,
- sporttáborok szervezése,
- sportversenyek lebonyolítása,
- a diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

Belső (iskolai) résztvevők:

- az intézményvezető vagy megbízottja,
- az iskolaorvos, védőnő,
- a testnevelő, szaktanárok,
- a diákönkormányzatot segítő pedagógus,
- az iskolapszichológus.

A *külső kapcsolatok* lehetőséget biztosítanak az egészségfejlesztési munka kiszélesítésére, valamint a különböző szervezetek, szakemberek, szakértők bevonására.

Egészségnevelés tartalma az iskolánkban:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- a rendszeres testmozgás egészségmegőrzésében való szerepének a felismerése,
- az értékek ismerete,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat,
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és a kezelési stratégiák ismerete,
- a tanulás és a tanulás technikái,
- az idővel való gazdálkodás szerepe,
- a rizikóvállalás határai,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a tanulási környezet alakítása,
- a természethez való viszony,
- az egészséges környezet jelentősége,
- az egészséges táplálkozás,
- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás,
- a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai,
- az AIDS-prevenció,
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat),
- a testi higiénia,
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés),
- a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás),

- az egyénileg kialakított mozgásprogram fontossága az egészségmegőrzésben,
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok fontossága a kiegyensúlyozott testi-lelki fejlődésben és az interperszonális kapcsolatokban.

Az iskola egészségfejlesztési-stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk a diákjainkat arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon örömnélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása:

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervében megtervezetten történik. A szaktanárok és az osztályfőnökök, a diákönkormányzat és más, alkalmankénti felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások:

- szakkörök,
- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával,
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó („Egészséghét"/projektnap/témanap) eseményt szervezünk a tanulók számára.

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden pedagógusa, dolgozója felelős.

A program megvalósulásának ellenőrzése, értékelése

Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységek beépülnek a tanuló magatartásformái sorába. A tanítók és a tanárok a tanulók közt élve érzékelik a folyamat fejlődését, és megerősítik a helyes viselkedésmintákat.

Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés:

A tananyaghoz kapcsolódóan, a tanmenetekben rögzített elsajátítandó ismeretek mérhetőek. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés:

A munkaterv szerint megszervezett témanapok, témahetek, projektek egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Célunk, hogy az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek beépüljenek a tanuló és a családja napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé váljanak. Ezek a programok gyakran versenyeztetéssel valósulnak meg, így az eredmények követhetőek.

Visszacsatolás:

A programok és az egész tanév során elért eredmények reális feltérképezése és értékelése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismeretek fejlődnek, a diákok tudása elmélyül. Az iskola és a tanárok éves munkatervet, programtervet és a foglalkozási tervet készít.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. A hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál az egyéni és a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében. Célunk az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetése, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztése, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható teszteket használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás.

4. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

4.1. Az oktató legfontosabb feladata:

A tanulói személyiségének, képességeinek, tárgyi tudásának folyamatos fejlesztése, tanítványainak az érettségi vizsgára, illetve szakmai vizsgákra való sikeres felkészítése.

Nevelői tevékenysége és életvitele

- munkáját, a református szellemiség által elfogadott erkölcsi-etikai normáknak megfelelően végzi, mindennapi nevelői munkája megfelel a Református Egyház szemléletének
- kollégáiról, munkatársairól a tanulók előtt tisztelettel és megbecsüléssel beszél
- családközpontú szemléletet képvisel, azt kifejezésre juttatja munkájában és szavaiban
- együtt halad az úton a nevelőközösséggel, osztályával, tanítványaival felelős a tanulói és szülői személyiségjogok maximális tiszteletben tartásáért,
- bizalmasan kezeli a kollégákkal, az osztályokkal és az iskolával kapcsolatos információkat, az iskolával és munkájával kapcsolatos szolgálati titkot megőrzi
- szükség esetén támogatással, korrepetálással segíti a lemaradó diákokat
- saját tanítványait az általa tanított tantárgyból magántanítványként sem az iskolában sem azon kívül nem tanítja
- követi a reformátusok által elismert nevelési folyamat személyes nyitottságon, pozitív gondolkodáson alapuló nevelési módszereit
- részt vállal a közösségi környezet kialakításában, a bizalomra építő kapcsolatok, a családias és otthonos légkör megteremtésében, a diákcsoportoknak az iskola életébe történő bevonásában
- közreműködik a református iskola céljainak megvalósításában, hogy az iskola a maga sajátos eszközeivel és lehetőségeivel hozzájáruljon a kultúra, a gazdaság és a társadalom keresztény értékek szerinti formálásához

A főbb tevékenységek összefoglalása

- megtartja a tanítási órákat,
- feladata az intézmény és a munkaközösség munkatervében rögzített szakmai és pedagógiai feladatok előkészítése és végrehajtása,
- megírja a tanmeneteket, a két hétnél nagyobb mértékű lemaradást jelzi az igazgatónak,
- munkaidejének beosztását az SzMSz megfelelő szakaszai részletezik,
- a munkaidőkeretben meghatározott munkaidőt csak írásos igazgatói utasításra lépheti túl,
- legalább 10 perccel a munkaidő, ügyeleti idő, illetve tanítási órája kezdete előtt köteles a munkahelyén tartózkodni,
- a tanítási órára való érkezéskor figyelmet fordít a tanterem állapotára, ha az osztály elhagyja a tantermet, akkor – ellenőrizve az állapotokat – utolsóként távozik,
- a zárt termeket, szaktantermeket az óra elején nyitja, az óra végén zárja,
- tanítási óráján vagy közvetlenül azt követően bejegyzi a naplót, nyilvántartja az óráról hiányzó vagy késő tanulókat,
- rendszeresen értékeli tanulói tudását, félévente legalább a heti óraszám + 1 osztályzatot (de legalább félévi 3 osztályzatot) ad minden tanítványának,
- összeállítja, megíratja és két héten belül kijavítja a szükséges iskolai dolgozatokat, a témazáró dolgozat időpontjáról az osztályt (csoportot) legalább egy héttel a kijelölt időpont előtt tájékoztatja,
- a tanulóknak adott osztályzatokat szóbeli értékeléskor azonnal, írásbeli dolgozatnál a kijavítást követő órán ismerteti a tanulókkal,
- az osztályzatokat folyamatosan bejegyzi a naplóba, a tanuló egy írásbeli vagy szóbeli feleletére csak egyetlen osztályzat adható (kivételt képez a magyar nyelv és irodalom dolgozatok értékelése),

- tanítványai számára az osztályzatokon kívül visszajelzéseket ad előrehaladásuk mértékéről, az eredményesebb tanulás érdekében elvégzendő feladatokról,
- javaslatot tesz az iskolai munkaterv szakterületét érintő pedagógiai, szervezési, stb. feladataira,
- részt vesz a tantestület értekezletein, megbeszélésein, a konferenciákon, a szakmai munkaközösség megbeszélésein és értekezletein,
- évente két alkalommal fogadóórát tart az igazgató által kijelölt időpontban,
- a helyi tanterv alapján tanmenetet készít, szaktanári tevékenységét ennek alapján szervezi meg,
- megszervezi a szükséges szemléltető eszközök, tanítási segédanyagok órai használatát,
- az igazgató beosztása szerint részt vesz az érettségi, szakmai, felvételi, osztályozó és különbözeti vizsgákon, iskolai méréseken,
- helyettesítés esetén szakszerű órát tart,
- egy órát meghaladó hiányzása esetén feljegyzést készít a helyettesítők számára az osztályokban elvégzendő tananyagról, várhatóan egy hetet meghaladó hiányzása előtt tanmeneteit – a szakszerű helyettesítés megszervezése érdekében – az igazgatóhelyetteshez eljuttatja,
- bombariadó vagy egyéb rendkívüli esemény bekövetkezésekor közreműködik az épület kiürítésében, menti az általa használt legfontosabb dokumentumokat,
- felelősséggel tartozik a szakmai munkához szükséges szemléltető eszközök, könyvek, stb. rendeltetésszerű használatának biztosításáért,
- előkészíti, lebonyolítja és értékeli az iskolai házi tanulmányi versenyeket,
- folyamatosan végzi a tanítványai felzárkóztatásával, korrepetálásával, versenyeztetésével, tehetséggondozásával kapcsolatos feladatokat,
- elkíséri az iskola tanulóit az iskolai ünnepségekre, hangversenyre, mozilátogatásra, stb.
- szükség szerint kapcsolatot tart a tanított osztályok osztályfőnökeivel,
- a konferenciát megelőzően legalább két nappal lezárja a tanulók osztályzatait,
- ha a tanuló lezárt érdemjegye jelentősen eltér az osztályzatok átlagától a tanuló kárára, akkor erre a tényre a konferencia előtt felhívja az osztályfőnök figyelmét, az eltérés okát a konferencián megindokolja,
- beosztása esetén részt vesz a tanulmányi kiránduláson, szükség esetén ellátja a tanulók versenyre való kíséretét,
- közreműködik a választható foglalkozások felvételének lebonyolításában.

Különleges felelőssége

- felelős a tanulói és szülői személyiségjogok maximális tiszteletben tartásáért,
- bizalmasan kezeli a kollégákkal, az osztályokkal és az iskolával kapcsolatos információkat,
- a hatáskörét meghaladó problémákat haladéktalanul jelzi az osztályfőnöknek, illetve a nevelési igazgatóhelyettesnek vagy az igazgatónak.

4.2. Osztályfőnök kiegészítő munkaköri leírása

A kiegészítő munkakör megnevezése: Osztályfőnök
Közvetlen felettese: a nevelési igazgatóhelyettes
Megbízatása: az igazgató bízza meg előre meghatározott időtartamra
Jelen munkaköri leírás az oktatók munkaköri leírásának kiegészítéseként értelmezendő.

A főbb tevékenységek összefoglalása

- feladatairól és hatásköréről irányadóak az SzMSz megfelelő fejezetében leírtak,
- feladata az intézmény és a munkaközösség munkatervében rögzített szakmai és pedagógiai feladatok előkészítése és végrehajtása,
- javaslatot tesz az iskolai munkaterv osztályát, évfolyamát érintő pedagógiai, szervezési, stb. feladataira,
- a helyi tanterv alapján tanmenetet készít, az osztályfőnöki tevékenységet ennek alapján szervezi meg,
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség megbeszélésein és értekezletein,
- kiemelt figyelmet fordít a dokumentumok kitöltésére: napló, törzslap, bizonyítványok, stb.

- vezeti a tanulók dicséretével, elmarasztalásával kapcsolatos bejegyzéseket,
- előkészíti és megszervezi osztálya tanulmányi kirándulását, az előírt időben leadja a kirándulási tervet,
- felelősséggel tartozik a szakmai munkához szükséges eszközök, CD-k, könyvek, stb. rendeltetésszerű használatának biztosításáért,
- kapcsolatot tart az osztályába járó diákok szüleivel, a szülői munkaközösséggel, az osztály diákönkormányzati vezetőségével,
- biztosítja az osztály képviselőinek a diákönkormányzati megbeszéléseken és az évi rendes diákközgyűlésen való részvételét,
- folyamatos kapcsolatot tart az osztályában tanító tanárokkal,
- a konferenciát megelőzően legalább 3 nappal bejegyzi javaslatát a tanulók magatartás és szorgalom jegyére,
- előkészíti a szülői értekezletek lebonyolítását, közreműködik az iskola szülőkkel, és tanulókkal kapcsolatos minőségbiztosítási tevékenységében,
- közreműködik a tanulói tankönyvtámogatások iránti kérelmek összegyűjtésében és elbírálásában,
- részt vesz osztálya bemutatkozó műsorának, szalagavató műsorának, diákigazgató-választási műsorának, stb. előkészítő munkálataiban,
- minden tanév első hetében ismerteti osztályával az iskolai házirendet, vagy az évfolyamnak és a szükségleteknek megfelelően felhívja a figyelmet egyes előírásaira,
- közreműködik a választható foglalkozások felvételének lebonyolításában, segíti osztálya tanulónak a felsőfokú tanulmányokra történő jelentkezését
- folyamatos figyelmet fordít osztályának dekorációjára, a faliújság karbantartására,
- minden év szeptemberének 10. napjáig leadja az ifjúságvédelmi felelősnek a hátrányos és halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű és a veszélyeztetett diákok névsorát, az ezzel kapcsolatos adatokat bejegyzi a naplóba
- folyamatosan nyomon követi és aktualizálja a naplóban a diákok adatainak változását, a bejárók, a menzások, a kollégisták adataiban bekövetkező változásokat
- a tanév elején osztálya számára megtartja a tűz-, baleset- és munkavédelmi tájékoztatót, az oktatásról szóló feljegyzést aláíratja a tanulókkal.

Ellenőrzési kötelezettségei

- november, január és április hónap 8. napjáig ellenőrzi a napló osztályozó részének állapotát, az osztályzatokat, érintő hiányosságokat jelzi a nevelési igazgatóhelyettesnek,
- figyelemmel követi a tanulók igazolt és igazolatlan hiányzását, 8 napon belül igazolja a hiányzásokat, elvégzi a szükséges értesítéseket,
- a házirendben leírtak szerint figyelemmel követi a tanulók késését, szükség esetén elektronikus üzenetben vagy levélben értesíti a szülőket,
- írott üzenet útján értesíti a szülőket a tanuló gyenge vagy hanyatló tanulmányi eredménye, vagy súlyos fegyelmi vétsége esetén
- *az SzMSz előírásai szerint értesíti a tanulók szüleit az igazolatlan hiányzásról, illetve ha a tanuló bukásra áll, valamint a 200 órát meghaladó éves hiányzás esetén.*
- a konferencia napján ellenőrzi, hogy minden tanulónak le van-e zárva az osztályzata, valamint a lezárt érdemjegy nem tér-e el jelentősen az osztályzatok átlagától a tanuló kárára.

Különleges felelőssége

- felelős a tanulói és szülői személyiségjogok maximális tiszteletben tartásáért,
- bizalmasan kezeli a kollégákkal és az osztályokkal kapcsolatos információkat,
- maradéktalanul betartja az adatkezelésre vonatkozó szabályokat,
- bizalmasan kezeli az ellenőrzési tapasztalatokat,
- a hatáskörét meghaladó problémákat haladéktalanul jelzi az igazgatóhelyettesnek vagy az igazgatónak.

5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Minden gyermek rendelkezik bizonyos képességekkel, az iskolának pedig az a feladata, hogy neveljen, tanítson, a hozott érzékszervi, mozgásszervi illetve érzelmi sajátosságokra építse a tudásátadás folyamatát, a meglevő képességeket és készségeket továbbfejlessze, a kapott tehetséget, kibontakoztassa. Azok, akik nem képesek megbirkózni, teljesíteni, vagy technikai és személyi segítés nélkül csak képességeik csekély hányadát képesek felmutatni a hagyományos iskolai környezetben, egyéni megsegítésben többletpedagógiai munka biztosításával kapják meg a lehetőségeik kibontakoztatásához szükséges körülményeket. A pedagógusoknak fel kell ismerniük, hogy nem a gyermek „rosszasága", hanem a gyermek valós testi, érzékszervi nehézségei okozzák a tanulási és magatartási problémákat. A gyermekek gondjai viselkedése nem az „elhanyagolható" lelki problémák, vagy helytelen szülői nevelés következménye. A sajátosságok lényege az agy végrehajtó funkciójának működési sajátosságára, „zavarára" vezethető vissza. Ilyenkor a részképességek sajátosságai a tanulási-tanítási, értékelési folyamatban nem szokványos lehetőségeket, intézkedéseket hoznak felszínre, tesznek szükségessé. A részképességek sajátosságai közötti, dyslexiás, dysgraphiás, dyscalculiás, illetve a tanulási képességek kevert zavarai találhatóak meg.

Az autizmus spektrumba tartozó gyereknél a viselkedés gátlására és a reakciók irányítására való biológiai képesség hiánya az, amely szükségessé teszi, hogy a tanuló segítséggel, és toleranciát igényelve valósítsa meg önkontrollját és lehetőségeihez mérten, tegyen eleget a problémamegoldásra építő osztálytermi követelményeknek.

A mozgássérült gyerekeknél a tanulási képességek leggyakrabban nem sérültek, számukra a megfelelő egyéni tárgyi, technikai megoldások és az akadálymentesített környezet teszik lehetővé a teljes értékű részvételt az osztálytermi munkában a tanulás-tanítás és számonkérés folyamatában.

A látássérültséggel érkező gyerekek számára elsősorban a látást kiegészítő, korrigáló tanulást-tanítást biztosító eszközök használata, illetve a különböző szögben (az egyéni szükségletektől függően) megvilágított munkafelületek, valamint az egyéni szükségletek szerinti betűnagysággal kialakított feladatlapok. Ilyen esetekben és a vak gyerekek esetében a halláson keresztül alkalmazott tanítási-tanulási eszköztár használata is nélkülözhetetlen a tantermi folyamatokban. Természetesen ezek a gyerekek magukkal hozhatják a saját tulajdonukban levő, de a tanulásukat segítő egyéb eszközöket is.

A hallássérült gyerekek integrációs folyamatában használatos technikai kiegészítő eszközök, mindenesetben a gyermek egyéni szükségleteihez és hátrányaihoz mért.
Amennyiben rendelkezik saját adóvevő készülékkel, azt a pedagógusok az előadás folyamán használják, a gyermek számára a tantermi munkában biztosított olyan hely, ahonnan követni tudja a pedagógus gesztusrendszerét, arcmimikáját és ajak mozgását. Amennyiben teljes halláskieséssel érkezik a gyermek, és igénye van arra, hogy jelbeszéd tolmács fordítsa számára a pedagógus közléseit az iskola lehetővé teszi számára az ilyen tanulási folyamatot.
Ugyanakkor azoknak az osztálytársaknak, akik szívesen tanulnák, az iskola a Református Pedagógiai Szakszolgálat segítségével megszervezi a jelnyelvtanulásának lehetőségét.

Bármely tanulási nehézséggel, vagy érzékszervi, mozgásszervi hátránnyal, nehézséggel, illetve az autizmus spektrumába tartozó viselkedés szervezetséggel érkezik egy gyermek az iskolába, az ő oktatási folyamatának megvalósulásához nélkülözhetetlen a szakértői bizottság szakvéleménye.

A Református Pedagógiai Szakszolgálat, munkatársai, (konduktor, szurdopedagógus, tiflopedagógus, gyógypedagógus, pszichopedagógus, pszichológus) felmérik a gyermek egyéni szükségleteit, a számára szükséges pedagógiai sajátosságok rendszerét, az egyéni tanítási- és tanulási folyamatok lehetőségét. A rendelkezésre álló, illetve biztosítható eszközök adaptálhatóságát az adott osztályterem körülményeihez, és az osztályterem adaptálhatóságát a gyerek számára. Minden sajátos nevelési igényű gyermek egyéni eszközrendszert igényel az integrációs folyamatban így előre tervezni teljes mértékben soha nem lehet a körülményeket. De együttműködve a Református Pedagógiai Szakszolgálattal, a szülőkkel, a szakértői bizottságokkal, az OEP-vel, az érdekképviseletekkel, a civil egyesületekkel, valamint az egyházunk diakóniai intézményeivel, alapítványaival, minden gyermek számára megvalósítható iskolánkban az integráció.

Feltétele ennek egyedül az, hogy, vagy a szakképző iskolai tananyagot, vagy a különböző szakmákhoz szükséges tudást felnőtt életében hasznosítani tudja és az átadandó tananyag értelmezhető, hasznosítható legyen számára.

A tanítás és tanulás valamint a számonkérési folyamatok rugalmasan illeszkednek a gyermek szükségleteihez. A Református Pedagógiai Szakszolgálat, az egyéni tervek kidolgozásában segíti az iskola fejlesztőpedagógusát, az osztályfőnököt és az osztályban tanító pedagógusokat. Segíti felkészítésüket minden gyermek befogadásában, pedagógiai munkájuk megvalósításában.

Az iskola fejlesztőpedagógusa kapcsolattartó a gyermek, az osztályfőnök, a pedagógusai, a szülők és a Református Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei között. Követi az egyéni fejlesztési terv megvalósulását, és mindig, amikor szükséges, konzultál a Református Pedagógiai Szakszolgálat megfelelő szakemberével, az egyéni fejlesztési terv módosítása érdekében. Amennyiben szükséges a sajátos egyéni fejlesztést külön a rehabilitációs órakeretben egyéni, vagy kiscsoportos fejlesztési órákon végzi. A fejlesztőpedagógus munkafeladata felkészíteni az osztályközösséget a sajátos nevelési igényű gyermekkel való együtt tanulásra, az elfogadható viselkedésminták felmutatására. Az ő feladata felkészíteni az osztályközösséghez tartozó, nem érintett szülőket is a gyermek jelenlétére az osztályban. A tevékenységeket az osztályfőnökkel együtt végzi.

Amennyiben a gyermek számára csak akkor valósítható meg a megfelelő szakmai képzés vagy az érettségi megszerzése, ha az intézmény mentesíti őt egyes tantárgyak vagy tantárgyrészek értékelése alól, a felmentést az igazgató adja meg a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság javaslatára. Tanórák látogatása alól és a tanórákon való aktív részvétel alól felmentés semmilyen esetben nem adható.

5.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Az iskola oktatási szerkezete alapján az oktatási csoportok mindegyike, a valamilyen irányban elkötelezett, illetve ott már eredményeket elért tanulóknak továbbtanulási lehetőséget kínál, tantárgyi és szakmai képességeik kibontására ad alkalmat. Nagyon fontos, hogy az adott területen a tehetségeket minél korábban felismerjék, a képességek kibontakozását segítsék, tapasztalatainkat felhasználva ezt a folyamatot irányítsuk, mert tanulóink munkája akkor lehet hatékonyabb, ha önmegvalósításuk sikeres. Ha az eredmények jelentkeznek, a tanulási tevékenység intenzitása is fokozható. Egy adott területen kiemelkedő eredményű tanuló érdeklődését más területen is fel lehet kelteni, így egy-egy területen kiemelkedő munka más területen végzett jó színvonalú tevékenységet generálhat. Ezért is fontos a képességek korai felkutatása és folyamatos működtetése.

A képességek működtetése szempontjából fontos, hogy a tanulók önmaguknak és környezetüknek folyamatosan bizonyíthassanak, megerősítést kapjanak abban, hogy az átlagosnál többre képesek, és ez a képességük működik. Látják, hogy munkájuknak van eredménye, érdemes dolgozni, így kedvvel tudják tanulási s gyakorlati tevékenységüket folytatni.

Az iskola tehetséggondozó tevékenysége elkezdődik már a beiskolázási kampányban, hisz ismerjék meg a leendő tanulók és szüleik az intézmény céljait, lássák a célok eléréséhez vezető utat, oktatásszerkezeti kereteinket, hogy a tanulók a megfelelő helyre, meghatározott érdeklődésű társaik közé jelentkezzenek, így lehetőleg homogén csoportok alakuljanak ki. Ha ez sikerül, kevés visszahúzó tényező hátráltatja a haladást. E tevékenység fő területe a *„Nyílt nap és pályaválasztási kiállítás"* rendezvénye október vagy november hónapban.

A tanulók egy része már megmutatta tehetségét korábbi munkájában, de a tehetség új körülmények hatására később is megmutatkozhat. A képességeket, a tehetséget legkönnyebben a szaktanár ismerheti fel. Az igazgatóhelyettes felügyeletével a munkaközösség-vezetők kérjék be a szaktanároktól (az osztályfőnökökkel konzultálva) a tehetségesnek ismert tanulók névsorát, akik már bizonyítottak, vagy remény van rá, hogy kibontakoznak.

Tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység szabályozása

Tevékenység, feladat		Érintettek	Kommunikáció, visszajelzés
Az iskola céljainak bemutatása; Nyílt napok rendezvény; Pályaválasztási szülői értekezletek	október, november, december (az általános iskolák igénye szerint	8. osztályos tanulók és szüleik, pályaválasztási felelős, igazgató, igazgató helyettes	A tanulók jelentkezési lapjának megérkezése
Tehetségek felismerése	folyamatos	munkaközösség-vezetők, szaktanárok, (tanulók)	Szaktanári listákat a munkaközösség-vezetők összegyűjtik
Döntés a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységi formákról, bemutatókon, versenyeken való részvételről	szeptember 25.	munkaközösség-vezetők, tanárok, diákok	Az igazgató helyettes megkapja a foglalkozási formák és az abba bevontak jegyzékét a szakkörök és egyéb foglalkozások vezetését végző tanárok nevével Az érintettek tájékoztatása a szaktanárok által személyesen
Pénzügyi tervezés	október 1.	igazgatóhelyettes, gazdaságvezető	A kimunkált tervezetet a gazdaságvezető átadja az igazgatónak
A tehetséggondozási tevékenység elindítása	október 1.	tanulók, foglalkozásvezetők, igazgatóhelyettes	Foglalkozási naplók, munkatervek
A képesség kibontakoztatási tevékenység ellenőrzése, áttekintése, esetleges korrekciója	igazgatóhelyettes, munkaközösség-vezetők, foglalkozásvezető, gazdaságvezető	folyamatos, félévi értekezlet	a munkaközösség-vezetők véleményére is támaszkodva az igazgatóhelyettes beszámol a Nevelőtestület előtt a félévi értekezleten
Versenyek, bemutatók	a versenyekre nevezett tanulók, a bemutatók szereplői, kiállítók, foglalkozásvezető tanárok	versenykiírások és munkaterv szerint	Tájékoztatás az iskolai hirdetéseken keresztül; az érintettekkel közvetlen személyes kapcsolat alapján eligazítás
PR munka	igazgatóhelyettes, szabadidő szervező	eredmények születésekor	iskolarádió, iskolai hirdetőhelyek, helyi sajtó, tanévzáró értekezlet
Értékelés	igazgatóhelyettes	tanévzáró értekezlet	értekezleten beszámoló
Elismerések	igazgató, igazgatóhelyettes	iskolai ünnepek és tanévzáró értekezlet	ünnepi műsorok, sajtótudósítás

5.2. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Intézményünk törekszik arra, hogy tanulóinak védelmet nyújthasson az őket veszélyeztető, egyre szaporodó, a nyugodt munkájukat, egészségüket, személyiségüket rontó külső hatások ellen. Megakadályozzuk káros szenvedélyek kialakulását, védjük őket a sorozatos kudarcoktól, megrázkódtatásoktól. Ez a tevékenység az iskola minden pedagógusának, az iskolaorvosnak és a védőnőnek is ad feladatot. Ezt a tevékenységet az ifjúságvédelmi felelős és a fejlesztő pedagógus koordinálja.

- A tevékenységünk a fenti hatások által veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók felderítésével kezdődik. Ebben meghatározó szerep az osztályfőnöké.
- A tanulókat és szüleiket a tanév elején az iskolai és az osztályokban elhelyezett hirdetőtáblák segítségével írásban, az első szülői értekezleten szóban tájékoztatjuk az ifjúságvédelmi felelős és a fejlesztőpedagógus személyéről, és arról, hogy milyen időpontban, hol kereshető fel.
- A felderített veszélyeztetett tanulókkal az ifjúságvédelmi felelős személyes kapcsolatot alakít ki. Az osztályfőnökkel együtt a tanulóval folytatott beszélgetéseken, családlátogatásokon ismerjék meg a körülményeket.
- Amikor a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleményével érkezik egy gyermek a fejlesztőpedagógus elejétől kezdve, megteszi konkrét intézkedéseit. Gyakran fordul elő, hogy csak az iskolánkban fedezzük fel a tanulási zavarral együtt élő gyereket, aki már tele van kudarcélménnyel, mély lelki sebekkel, akinek a tanulási nehézségei már viselkedészavarba torkolódnak. Ezért az iskolánkban, amikor viselkedési problémával találkozunk, a fejlesztőpedagógus differenciál diagnosztikai elemzést folytat annak megállapítása érdekében, hogy a viselkedés-módosulást, a nehezen kezelhetőséget okozza-e esetleg valamely részképesség zavar.
- Ha a veszélyeztető körülmények az iskola hatáskörében nem szüntethetők meg, az ifjúságvédelmi felelős szakember közreműködését vegye igénybe (gyermekjóléti szolgálat koordinátora, nevelési tanácsadó, családsegítő központ, pszichológus, stb.).
- Anyagi veszélyeztetettség esetén az ifjúságvédelmi felelős rendszeres, vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi a tanuló lakhelye szerint illetékes polgármesteri hivatalnál.
- A megelőzés érdekében felvilágosításokat, tájékoztatásokat szervezünk. A tájékoztatás minden pedagógus lehetősége és feladata a mindennapok munkájában. Ezekre, és az egészséges életvitel népszerűsítésére kiváló alkalom nyílik a diáknapi rendezvényeken. Együttműködő partnerek: iskolaorvos, védőnő, egészségügyi intézmények, rendőrség munkatársai, önkormányzat munkatársa, jogász). Ezeket a lehetőségeket az ifjúságvédelmi felelős bevonásával a szabadidő szervező szervezi meg.
- Az ifjúságvédelmi felelős figyelemmel kíséri a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos pályázatokat, aktuális esetben irányítja (segíti) a pályázati tevékenységet.

5.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok

Nagy arányban kerülnek intézményünkhöz olyan növendékek, kik tanulási nehézségekkel küszködnek. A tanulási nehézségek okát a fejlesztő pedagógus elemzi. A szülők beleegyezésével, a diagnózis pontosítása érdekében megkeresi a Református Pedagógiai Szakszolgálat, szak-teamjét.

A pontos diagnózissal megszervezi, hogy a tanuló a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság vizsgálatára kerüljön, ahol a diagnózis egyrészt felülvizsgálatra kerül, másrészt a meglevő szakvélemény alapján megtehetőek a tanuló számára fontos tanulási folyamatokat adaptáló lépések. A fejlesztőpedagógus tevékenységében, támaszkodhat elsősorban az osztályfőnök munkájára.

Amikor valamely tantárgyat érinti a gyermek részképesség zavara, a szaktanárral közösen dolgozzák ki a gyermek helyzetét az osztálymunkában pl: dyscalculia esetén a matematika tanárral, dysgraphia esetén a magyar tanárral.

Az iskola a pedagógia rehabilitáció órakeretéből egyéni és kiscsoportos fejlesztéseket, korrekciós lehetőségeket biztosít. A tanulók korosztálya miatt a korrekciós hatások már minimálisak ezért ennek a tevékenységnek a hangsúlya a tanuláshoz illeszkedő kompenzációs utak, kidolgozása. A tanulási kompenzációs utak, megvalósítására az iskola biztosítja az egyéni foglalkozásokon kívül az osztálytermi munkához szükséges segédeszközöket. Pl: dyslexia esetén a diktafon használatát, a személyi számítógép használatát stb. A kompenzációs lehetőségek minden alkalommal a tanuló egyéni problémájához igazodnak.

5.4. A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése és oktatása

A nevelő-oktató munka alapelvei, eszközei, eljárásai

A keresztyén pedagógia nem rekeszti ki a tanulási, testi, érzékszervi, érzelmi hátrányokkal együtt élő, neveltjeit, tanítványait. A keresztyén pedagógia nyitottságában képes kezelni a sajátos nevelési igényű tanulókat a többi tanulóval együtt, azokat a tanulókat, kiknek a tanulási sajátosságai, olyan mértékben térnek el az átlagtól, hogy többlet pedagógiai ellátást igényelnek, melyet a szakértői és rehabilitációs bizottság, illetve a nevelési tanácsadó határoz meg.
Ennek alapfeltétele, hogy a tanterv elsajátítható legyen számukra a sajátos igényük tiszteletben tartásával. Ehhez többletet és egyénre szabott pedagógiai munkát, valamint nekik megfelelő környezetet igényelnek.

Általános célok:

Az integráció a sajátos nevelési igénnyel (SNI) nem érintett és érintett tanulók egy közösségben tanulásának megvalósítása. A SNI tanulók egyéni tanulási támogatásának alapja a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye a látás-, hallás-, beszéd-, enyhe fokban értelmi- fogyatékosság miatt. Az integrációhoz, a tantárgyakat tanító pedagógusok, a tanítási folyamatban olyan pedagógiai eszköztárat alkalmaznak, amellyel a tanuló hátrányai kompenzálhatóak. A tanterem tárgyi felszerelésében biztosítottak azok a környezeti, valamint tanulást segítő eszközök, amelyek igazodnak az ő fogyatékosság típusához.

Speciális célok:

- A sajátos nevelési igényű tanulók képességfejlesztése a hiányosan működő funkciók terápiás jellegű korrekciójával,
- a differenciált, szükségletekhez igazodó felzárkóztatás a habilitációs és rehabilitációs eljárásokkal,
- tantárgyi tudás átadása a fogyatékosság, életkor és osztályfok figyelembe vételével,
- az eredményes társadalmi beilleszkedés, és foglakoztathatóság feltételeinek megteremtése az önálló életvezetési technikák elsajátításával, gyakorlásával, toleráns magatartás kialakítása a személyiség gazdagításával, az általános emberi értékek és normák elfogadtatásával.

A nevelés-oktatás fő feladatai:

- az alapdokumentumok által szabályozott ismeretanyag elsajátíttatása az évfolyamok, osztályfokok, tantárgyi sajátosságok, egyéni különbségek figyelembe vételével,
- a megismerő funkciók hiányosságainak figyelembe vétele, egyénre szabott terápiás jellegű korrekciójával,
- az ismeretek tartalmának, mélységének mindenkori aktualizálása a tanulócsoport és az egyének kondícióinak megfelelően,
- a tanítás és nevelés szervezeti kereteinek szükség szerinti alakítása,
- a módszerek és tevékenységi formák optimális megválasztása a mindenkori pedagógiai tevékenység